

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň JUDr. Marcely Rouskové a JUDr. Hany Pipkové v právní věci žalobkyně: **X**, nar. **X**, bytem **X**, zast. Mgr. Ing. Petrou Bělicovou, advokátkou, se sídlem Praha 6, Buzulucká 678/6, proti žalovanému: **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy**, se sídlem Praha 1, Karmelitská 529/7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21.6.2013, č.j. MSMT-22658/2013,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 21.6.2013, č.j. MSMT-22658/2013 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 11.228,- Kč a to do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám právního zástupce žalobkyně Mgr. Ing. Petry Bělicové, advokátky.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 21.6.2013, č.j. MSMT-22658/2013 (označené jako „vyrozumění“) o přezkoumání výsledku didaktického testu ze zkušebního předmětu Český jazyk a literatura. Uvedeným vyrozuměním vydaným podle ust. § 82 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném vzdělávání (školský zákon) žalovaný rozhodl, že žádost žalobkyně o přezkoumání výsledku didaktického testu v uvedeném případě není důvodná a výsledek didaktického testu se nemění.

Žalobkyně namítala nepřezkoumatelnost žalobou napadeného rozhodnutí spočívající v absenci konkrétního odůvodnění, z něhož by jednoznačně vyplývalo, že odpovědi žalobkyně byly nesprávné.

Žalobkyně nesouhlasila s konstrukcí a hodnocením úloh č. 8, 20 a 26 didaktického testu. Žalobkyně v žalobě uvedla, že z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí nelze jednoznačně dovodit, že zmíněné úlohy mají právě jen jednu jedinou správnou odpověď. Žalobkyně v žalobě podala jiný možný výklad předmětných úloh. K úloze č. 8 žalobkyně uvedla, že při čtení zadání úlohy lze najít několik verzí, o kterých lze říci, že jsou postaveny na významovém kontrastu. Žalobkyně má za to, že tvrzení žalovaného, že verš uvedený v odpovědi pod písm. B je postaven na zobrazení vývoje událostí nevyvrací skutečnost, že je postaven i na něčem jiném, tj. na kontrastu, a jako takový nemůže obstát. Žalobkyně v žalobě vyvracela i argument, že kontrast pece vs. márnice je založen na interpretaci jdoucí tzv. za text. Nelze proto jednoznačně prohlásit, že pouze varianta A úlohy č. 8 je jedinou správnou odpovědí.

V případě úlohy č. 20 žalobkyně namítla, že úloha má dvě správná řešení a že se žalovaný nevypořádal s její námitkou, v níž se domáhala uvedení obecných atributů pojmu „nezávislosti příběhů“. Žalobkyně uvedla, že neexistuje důvod se domnívat, že implicitní definice nezávislosti příběhu je všeobecně a jednotně sdílena, přijímána a interpretována učiteli českého jazyka a literatury ve výuce.

K úloze č. 26 žalobkyně uvedla, že nemá žádné správné řešení a je proto konstrukčně chybná. Žalobkyně měla za to, že z výchozího textu úlohy lze dovodit pouze kladné hodnocení představitelky V., nikoli úhel pohledu hodnocení ani jeho odlišnost od úhlu kladného hodnocení představitelky V. v první z výchozích textů. Žalobkyně rovněž namítla, že se žalovaný nevypořádal s jejími námitkami, neodpověděl na otázku vymezení úhlu pohledu autora druhého z výchozích textů ani na otázku týkající se zdroje odlišnosti pohledů autorů prvního i druhého z výchozích textů.

V žalobou napadeném rozhodnutí žalovaný uvedl, že na základě odborného posouzení veškerých podkladů dospěl k závěru, že zadání didaktického testu je v souladu s katalogem požadavků pro příslušný zkušební předmět společné části maturitní zkoušky a v souladu s učebními dokumenty a rámcovými vzdělávacími programy. Žalovaný rovněž dospěl k závěru, že hodnocení žalobkyně bylo správné z hlediska obsahového i metodologického. Současně byla dodržena i kritéria hodnocení zkoušek a dílčích zkoušek společné části maturitní zkoušky a kritéria celkového hodnocení maturitní zkoušky byla zveřejněná způsobem umožňujícím dálkový přístup pod č.j. MSMT-10139/2013-211. Závěrem žalovaný uvedl, že hodnocením úloh nebyla žalobkyně poškozena, přičemž zadání úloh didaktického testu z českého jazyka a literatury jsou srozumitelná, jednoznačná a plně v souladu s katalogem požadavků.

Přílohu žalobou napadeného rozhodnutí tvoří stručné vyhodnocení odpovědí sporných úloh a prezentace názorů prof. PhDr. P. B., CSc. a PhDr. J. K., Ph.D. na předmětné úlohy.

Ve vyjádření k žalobě žalovaný navrhl žalobu jako nedůvodnou zamítnout. Žalovaný poukázal na judikaturní vývoj v otázce soudního přezkumu maturitních zkoušek a v návaznosti na rozhodovací činnost Nejvyššího správního soudu shrnul svůj postup do jarního zkušební období 2013 a rovněž postup v případě přezkoumání didaktického testu žalobkyně. Žalovaný uvedl, že od jarního zkušební období 2013 disponuje týmem vysoce

fundovaných odborníků, v případě českého jazyka odborníků z Katedry českého jazyka Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy, Národního ústavu ve vzdělávání, Ústavu pro jazyk český atp., kteří ověřili správnost jednotlivých úloh didaktického testu z českého jazyka a literatury i jejich odpovědí. Žalovaný rovněž uvedl, že zřídil Nezávislou odbornou komisi složenou z předmětových specialistů, odborníků na vzdělávání, textologii, metodiku a didaktiku předmětů. Žalovaný zdůraznil, že příloha žalobou napadeného rozhodnutí obsahuje sdělení, proč žalobkyní uvedená řešení nelze považovat za správná s tím, že žádost o přezkum byla individuálně posouzena a zhodnocena v rozsahu námitek obsažených v této žádosti. Závěrem žalovaný poukázal na skutečnost, že žalobkyně úspěšně vykonala společnou část maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury v podzimním zkušebním období 2013. I v případě úplného počtu bodů za úlohy č. 8, 20 a 26 by žalobkyně byla hodnocena známkou 4, tj. stejnou jako v podzimním zkušebním období 2013.

Správní spis obsahuje pro danou věc tyto podstatné dokumenty: vyrozumění o přezkoumání výsledku didaktického testu ze zkušebního předmětu Český jazyk a literatura ze dne 21.6.2013, č.j. MSMT-22658/2013 (žalobou napadené rozhodnutí), protokol o výsledcích společné části maturitní zkoušky ze dne 17.6.2013, žádost žalobkyně o přezkoumání výsledku společné části maturitní zkoušky ze dne 22.5.2013.

Městský soud v Praze přezkoumal v rámci podané žaloby napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení v mezích žalobních bodů, přitom vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu podle ust. § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“). Dospěl přitom k závěru, že žaloba je důvodná.

Soud vycházel z následující právní úpravy:

Podle ust. § 82 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb. ve znění novely zákona č. 370/2012 Sb. (dále též „školského zákona“) *každý, kdo konal zkoušku společné části maturitní zkoušky konanou formou didaktického testu, nebo byl z konání této zkoušky vyloučen, může písemně požádat ministerstvo o přezkoumání výsledku této zkoušky nebo přezkoumání rozhodnutí o vyloučení ze zkoušky. Ministerstvo žadateli odešle písemné vyrozumění o výsledku přezkoumání nejpozději do 30 dnů ode dne doručení žádosti.*

K otázce přezkumu výsledku části maturitní zkoušky konané formou didaktického testu se již vyjadřoval Nejvyšší správní soud. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 19.8.2014, č.j. 6 As 68/2012-47, vyslovil, že „*Přezkoumání výsledku maturitní zkoušky je institutem sui generis upraveným školským zákonem, postupem správního orgánu, jehož výsledkem je však rozhodnutí o právech žáka. Zároveň je třeba konstatovat, že § 82 školského zákona neupravuje všechny potřebné aspekty řízení. Jak dovodil Ústavní soud [...], z ústavního pořádku vyplývá právo účastníka řízení před správním orgánem být seznámen s podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim [...]. Tyto ústavním pořádkem vyžadované záruky spravedlivého procesu nejsou ve školském zákoně nijak upraveny. Ve školském zákoně ostatně absentuje i právní úprava dalších institutů, která je potřebná pro řádné vyřízení žádosti o přezkoumání výsledku maturitní zkoušky (příkladmo úprava lhůt uvedená v § 40 správního řádu, účastníků a jejich zastoupení, doručování, formy a náležitosti podání účastníků atd.).“*

Ve shora zmíněném usnesení rozšířeného senátu Nejvyšší správní soud vyslovil dva zásadní závěry. Za prvé, že vyrozumění ministerstva o žádosti o přezkoumání výsledku části maturitní zkoušky konané formou didaktického testu podle § 82 odst. 3 školského zákona je třeba považovat za správní rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s.ř.s., tudíž za správní akt, který je přezkoumatelný soudem v oblasti správního soudnictví. Za druhé, že soud je v řízení o žalobě proti rozhodnutí o žádosti o přezkoumání výsledku části maturitní zkoušky konané formou didaktického testu povinen přezkoumat toto rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, a to i z hlediska věcné správnosti hodnocení testových otázek a úloh.

Soud se nicméně nejprve zabýval námitkou žalobkyně, že žalobou napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné. Správní soudy opakovaně judikovaly, že rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, pokud z jeho odůvodnění není seznatelné, proč správní orgán považoval námitky žalobce za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, z jakého důvodu považoval skutečnosti uváděné účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy za vyvrácené, podle které právní normy rozhodl a jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů.

Žalovaný v odůvodnění žalobou napadeném rozhodnutí námitky žalobkyně explicitně nevypořádal, podal pouze obecné informace k ust. § 82 odst. 4 školského zákona, k právu zkoušeného nahlédnout do všech materiálů týkajících se jeho osoby, které mají význam pro rozhodnutí o výsledku zkoušky, a dále ještě zmínil možné omluvitelné důvody nepřítomnosti žáka u zkoušky s tím, že u již vykonaných zkoušek není z právního ani pedagogického hlediska možné zohlednit zdravotní stav či rodinnou nebo sociální situaci žadatele.

K samotným didaktickým testům žalovaný uvedl, že zpracování a centrální vyhodnocení výsledků didaktických testů a přepočet výsledků dílčích zkoušek na stupeň hodnocení zkoušky z daného zkušebního předmětu zajišťuje Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání (CZVV) na základě školského zákona a vyhlášky č. 177/2009 Sb.

Žalovaný také upozornil na to, že po vyhodnocení testů proběhla validace všech zadání, přičemž závěry validační procedury ověřil a na základě odborného posouzení dospěl k závěru, že zadání didaktického testu je v souladu s katalogem požadavků pro příslušný zkušební předmět a v souladu s učebními dokumenty a rámcovými vzdělávacími programy.

Ohledně odůvodnění námitek žalobkyně žalovaný odkázal na přílohu, v níž uvedl, jaké bylo zaměření úlohy č. 8, 20 a 26, tj. jaké znalosti měly tyto úlohy ověřit. Současně ve zkratce zmínil, které odpovědi považoval za správné či nesprávné a proč, a na podporu svého hodnocení připojil vyjádření a komentář odborníků na jazyk český k vybraným úlohám. Jediné místo, kde adresněji reagoval na námitky žalobkyně, byl odkaz na definici úhlu pohledu ve Slovníku spisovné češtiny pro školu a veřejnost, který úhel pohledu definuje jako *z hlediska, ze stanoviska*.

Nutno konstatovat, že ze samotného rozhodnutí není zřejmé, jaké bylo zadání úloh ani jejich bodové ohodnocení. Správné řešení úloh bylo uvedeno v příloze rozhodnutí, a to obecným způsobem, nereagujícím na konkrétní žádost žalobkyně o přezkum. Pouze v případě úlohy 26 žalovaný žalobkyni poskytl definici úhlu pohledu, omezil se však jen na tento bod a další argumentaci žalobkyně již přešel. Jakkoli může žalovaný považovat argumentaci žalobkyně za účelovou, je jeho povinností se s ní nějakým způsobem vypořádat, a to v míře odvislé od konkrétnosti/obecnosti námitek.

Ve vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že žalobkyně v žádosti požadovala i poskytnutí argumentů, kterými lze nadevší pochybnost vyloučit, že jí zaškrtnuté alternativy řešení jsou chybné. Žalovaný je však přesvědčen, že nelze podat důkaz o něčem, co není pravda, případně definovat úhel pohledu či poskytovat explicitní důkazy, že schopnost odlišit určité úhly pohledu patří do okruhu látky určené k maturitní zkoušce. Je-li žalovaný přesvědčen, že argumenty žalobkyně jsou argumentační klamy, musí tento názor obsáhnout a argumentačně podložit v napadeném rozhodnutí, nikoli argumenty žalobkyně ignorovat.

V závěru vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že pokládá žalobu za bezpředmětnou, neboť žalobkyně řádně vykonala maturitní zkoušku z českého jazyka ve zkušebním období 2013, kdy získala známku 4. Měl za to, že i kdyby žalobkyni přičetl 6 bodů za úlohy 6, 20 a 26, získala by žalobkyně 36 bodů a dosáhla by známky 4, kterou již obdržela z podzimního zkušebního období. Byť nevyhovující rozhodnutí žalovaného, s ohledem na složení opravné zkoušky již nadále nepředstavuje překážku v dalším profesním životě žalobkyně, nelze říci, že by žalobní návrh byl bezpředmětný, a to ani za situace, kdy by po připočtení bodů za dotčené úlohy nedošlo ke změně konečného výsledku zkoušky. Pro soud je klíčové, že při rozhodování o podané žalobě vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu podle ust. § 75 zákona č. 150/2002 Sb. Motivace pro podání žaloby, stejně jako přínos výsledku soudního rozhodnutí pro žalobkyni, není rozhodný. Skutečnost, že žalobkyně trvala na projednání žaloby i poté, co úspěšně složila zkoušku v podzimním termínu, sama o sobě neznamena, že by následně nemohlo dojít ke změně procesního stanoviska žalobkyně, např. s ohledem na možnou změnu intenzity jejího zájmu na správním řízení.

Z důvodů shora uvedených dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná a napadené rozhodnutí bez nařízení jednání zrušil dle ust. § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů. V souladu s § 78 odst. 4 s.ř.s. soud současně vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení. Právním názorem, který soud ve zrušujícím rozsudku vyslovil, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobkyně měla ve věci plný úspěch, a proto má proti žalovanému právo na náhradu nákladů řízení, jež sestávají ze zaplaceného soudního poplatku za žalobu ve výši 3.000,- Kč a z nákladů zastoupení advokátem, jež jsou tvořeny podle § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 odměnou za dva úkony právní služby uvedené v § 11 odst. 1 písm. a), d) [převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby] ve výši 3.100,- Kč za každý tento úkon a podle § 13 odst. 3 související náhradou hotových výdajů za každý tento úkon ve výši 300,- Kč, vč. částky odpovídající dani z přidané hodnoty ve výši 1.428,- Kč (ust. § 57 odst. 2 s.ř.s.). Náhradu nákladů řízení v celkové výši 11.228,- Kč je žalovaný povinen zaplatit žalobkyni do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je

posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 27. července 2017

JUDr. Slavomír Novák, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Sylvie Kosková